

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 20.4.2012
COM(2012) 179 final

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Strategie pro elektronické zadávání veřejných zakázek

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Strategie pro elektronické zadávání veřejných zakázek

1. Úvod

Toto sdělení popisuje strategický význam elektronického zadávání veřejných zakázek¹ a stanoví hlavní opatření, pomocí nichž Komise hodlá podporovat přechod k plnému elektronickému zadávání veřejných zakázek v EU.

Elektronické zadávání veřejných zakázek může výrazně zjednodušit způsob zadávání zakázek, omezit plýtvání a zajišťovat lepší výsledky zakázek (nižší ceny, lepší kvalitu) tím, že napříč jednotným trhem podněcuje vyšší konkurenci. Může také přispět k řešení dvou hlavních problémů, kterým dnes čelí evropská ekonomika: potřebu maximalizovat účinnost veřejných výdajů v souvislosti s fiskálními omezeními a potřebu nalézt nové zdroje hospodářského růstu.

Zadavatelé a subjekty, kteří již provedli přechod na elektronické zadávání veřejných zakázek, běžně uvádějí úspory mezi 5 a 20 %; ze zkušeností rovněž vyplývá, že investiční náklady mohou být rychle získány zpět. Vzhledem k velikosti celkového trhu veřejných zakázek v EU by mohlo každých uspořených 5 % znamenat přínos veřejným financím ve výši přibližně 100 miliard eur. Elektronické zadávání veřejných zakázek rovněž poskytuje značné přínosy pro životní prostředí tím, že se sníží spotřeba papíru a jeho doprava, jakož i potřeba nákladných prostorů pro archivaci a s tím spojená spotřeba energie. Hospodářské a environmentální přínosy elektronického zadávání veřejných zakázek tak jdou ruku v ruce – a přispívají k cíli strategie EU 2020 týkající se udržitelného růstu. Navíc digitální agenda pro Evropu² a akční plán eGovernment 2011–2015³ zdůrazňují význam propojení kapacit pro elektronické zadávání veřejných zakázek v rámci jednotného trhu.

Navzdory těmto nezpochybnitelným výhodám, EU zaostává jak za vlastními cíli, tak i v porovnání s ostatními mezinárodními aktéry. Navzdory ambiciózním politickým cílům se elektronické zadávání veřejných zakázek stále používá pouze u 5–10 % řízení zadávání veřejných zakázek prováděných v celé EU⁴. Pro srovnání, plného elektronického zadávání veřejných zakázek již bylo dosaženo v Koreji, což umožnilo od roku 2007 roční úspory ve výši 4,5 miliardy USD⁵ (asi 8 % celkových ročních výdajů na zakázky); v Brazílii se provádí elektronicky 80 % veřejných zakázek. EU by měla jednat okamžitě, aby bylo možno využít výhod elektronického zadávání veřejných zakázek a aby se zabránilo ztrátě konkurenceschopnosti.

¹ Používání elektronické komunikace a elektronického zpracování transakcí ze strany organizací veřejného sektoru, které poptávají dodávky a služby nebo zadávají veřejné práce.

² KOM(2010) 245.

³ KOM(2010) 743 ze dne 15. prosince 2010.

⁴ Podle prohlášení ministrů v Manchesteru ze dne 24. listopadu 2005 „budou mít všechny orgány veřejné správy v Evropě možnost provádět 100 % zadávání veřejných zakázek elektronicky“ a „nejméně 50 % veřejných zakázek přesahujících práh EU se bude uskutečňovat elektronicky“ do roku 2010: http://ec.europa.eu/information_society/activities/egovernment/docs/pdf/manchester_declaration.pdf.

⁵ Další informace naleznete na stránce: <http://www.pps.go.kr/english/>.

Komise předložila ambiciózní, avšak realistický návrh na modernizaci právního rámce EU pro zadávání veřejných zakázek⁶, jak to předpokládá akt o jednotném trhu z roku 2011⁷. Jedním z cílů těchto návrhů je dosáhnout plného přechodu na elektronické zadávání veřejných zakázek v EU v polovině roku 2016⁸. Hlavním cílem je „přímé elektronické zadávání veřejných zakázek“, kdy všechny fáze řízení od oznámení (elektronické oznámení) až po platbu (elektronická platba) budou prováděny elektronicky⁹. To bude maximalizovat účinnost elektronického zadávání veřejných zakázek pro veřejný sektor a umožní evropským společnostem – zejména malým a středním podnikům – plné využití výhod jednotného digitálního trhu.

2. ZMĚNA K LEPŠÍMU – EKONOMICKÉ ARGUMENTY PRO ELEKTRONICKÉ ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Trh EU v oblasti veřejných zakázek je velký: současné směrnice se vztahují na smlouvy v hodnotě přibližně 447 miliard eur, přičemž celkový trh pro nákup zboží, služeb a stavebních prací ze strany veřejného sektoru EU představuje dle odhadu částku přesahující 2,4 bilionů eur¹⁰. Elektronické zadávání veřejných zakázek má potenciál pro výrazné zvýšení efektivity na tomto velkém trhu:

- elektronické zadávání veřejných zakázek může pomoci zlepšit transparentnost a přístup k zakázkám, zejména pro malé a střední podniky, čímž se podpoří přeshraniční soutěž, inovace a růst v rámci jednotného trhu. Může rovněž snížit míru chyb, například tím, že se zamezí nutnosti opakovaně kódovat informace z listinných dokladů do IT systémů během různých fází postupu pro zadávání zakázky;
- elektronickým zadáváním veřejných zakázek je rovněž možné dosáhnout významných snížení nákladů, a to jednak snížením cen hrazených veřejným sektorem při nákupu zboží, služeb a práce; a dále snížením transakčních nákladů pro veřejný sektor a pro hospodářské subjekty (včetně zkrácení doby trvání postupů při zadávání veřejných zakázek). Výsledné úspory mohou přispět buď k podpoře fiskální konsolidace, nebo budou přesměrovány na iniciativy podporující růst.

Hospodářské modelování provedené útvary Evropské komise naznačuje, že snížení cen při zadávání veřejných zakázek¹¹ může mít významný makroekonomický dopad. Snížení cen předpokládané v tomto modelu je uvnitř intervalu, kterého dosáhly stávající systémy elektronického zadávání veřejných zakázek, a mohlo by po 5 letech zvýšit HDP až o 0,1 až

⁶ Návrhy ze dne 20. prosince 2011: KOM(2011) 895 v konečném znění; KOM(2011) 896 v konečném znění a KOM(2011) 897 v konečném znění.

⁷ Akt o jednotném trhu stanoví sérii opatření, která mají pomoci oživit ekonomiku Unie a vytvořit pracovní místa.

⁸ Návrhy stanoví povinné používání elektronického zadávání veřejných zakázek nejpozději dva roky po uplynutí stanovené přechodné lhůty, která by podle současného časového plánu pro její přijetí měla umožnit provádění v polovině roku 2016.

⁹ Postupy pro zadávání veřejných zakázek zahrnují dvě hlavní fáze: fázi předcházející zadání a fázi následující po zadání. Fáze předcházející zadání zahrnuje všechny podfáze zadávání veřejných zakázek až do zadání zakázky (zveřejnění oznámení, přístup k zadávací dokumentaci, podání nabídek, hodnocení návrhů a zadání zakázky). Fáze následující po zadání zahrnuje všechny podfáze zakázky po zadání zakázky (objednání, fakturace a platba).

¹⁰ Viz zpráva Evropské komise o ukazatelích veřejných zakázek z roku 2010: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/docs/indicators2010_en.pdf

¹¹ Zadavatelé a subjekty, kteří přešli na elektronický způsob zadávání veřejných zakázek, běžně uvádějí úspory mezi 5 až 20 % především díky snížení cen.

0,2 %¹². Konzervativní přibližný výpočet z jiné studie naznačuje, že úplný přechod na elektronický způsob zadávání veřejných zakázek by mohl vygenerovat 50 až 75 miliard eur ročně¹³.

Existují četné příklady úspěšných řešení pro elektronické zadávání veřejných zakázek, která již jsou v Evropě používána¹⁴:

- po zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek byly portugalské nemocnice schopny dosáhnout u svých zakázek snížení cen o 18 %. Celkem se odhaduje, že přechod na elektronické zadávání veřejných zakázek v Portugalsku dal vzniknout v prvním roce úsporám ve výši zhruba 650 milionů eur, přičemž by mohly dosáhnout 1,2 miliard eur, pokud by na elektronické zadávání veřejných zakázek plně přešli všichni zadavatelé. Možné úspory tedy představují částku mezi 6 % a 12 % celkových výdajů na zakázky. Většina úspor byla dosažena v důsledku nižších cen vyplývajících z intenzivnější hospodářské soutěže (více nabídek na zakázku), ačkoli bylo rovněž dosaženo administrativních úspor;
- XchangeWales – velšský program elektronického zadávání veřejných zakázek – přinesl tři roky po svém zahájení zisk ve výši 58 milionů liber (prosinec 2011). Investiční náklady na zřízení programu byly uhrazeny za pouhý jeden rok. K dnešnímu dni se díky programu ušetřilo zhruba 15 milionů listů papíru, což odpovídá 101 tunám CO₂. Dosud se do systému zaregistrovalo 56 000 dodavatelů a elektronicky byly inzerovány zakázky v úhrnné částce 18 miliard liber;
- UGAP (*Union des groupements d'achats publics*) – francouzský ústřední nákupní subjekt – odhaduje, že postupným přechodem na elektronické zadávání veřejných zakázek byla administrativní zátěž pro kupující snížena o 10 % (např. díky rychlejší analýzám nabídek a snadnému přístupu k dokumentům) a o dalších 10 %, pokud jde o související právní služby (vzhledem k tomu, že při elektronickém zadávání veřejných zakázek je vyžadováno méně právní kontroly). Náklady na zavedení systému byly minimální ve srovnání s výhodami, kterých již bylo dosaženo, přestože bylo nutné vyvinout úsilí při přípravě zaměstnanců a při změnách interních pracovních metod;
- studie 400 místních úřadů v Nizozemsku ukazuje, že přechod na elektronický způsob zadávání veřejných zakázek vytváří proces úspor nákladů o více než 8 500 eur na nabídkové řízení. To je založeno na využívání elektronických prostředků od zveřejnění oznámení až po předložení nabídek, přičemž ovšem není zahrnuto automatické hodnocení (které v době průzkumu nebylo na platformách k dispozici, ale které nyní vytváří další významné úspory). Dva z klíčových faktorů přispívajících k těmto úsporám nákladů jsou: úspora času – na jedno řízení uspoří zadavatelé

¹² Viz Lukas Vogel, *Macroeconomic effects of cost savings in public procurement* (Makroekonomické dopady úspor nákladů ve veřejných zakázkách), Economic Papers 389, listopad 2009 (GŘ pro hospodářské a finanční záležitosti, Evropská komise): http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication16259_en.pdf.

¹³ Viz *E-procurement - Public procurement worth two trillion euros needs smarter spending*, Deutsche Bank Research (únor 2011). Viz: http://www.dbresearch.de/PROD/DBR_INTERNET_DE-PROD/PROD000000000269867.PDF.

¹⁴ Tyto příklady získala Evropská komise prostřednictvím přímého kontaktu s různými veřejnými orgány a zúčastněnými stranami.

v průměru až 3 dny a účastníci výběrových řízení až 1 den; úspora za tisk a poštovné (odhadováno na 2 350 EUR na jedno nabídkové řízení).

- nedávný průzkum mezi norskými vedoucími pracovníky v oblasti veřejných zakázek zjistil, že žádný z nich by neuvažoval o návratu k manuální, listinné podobě zakázek. Průzkum ukazuje, že využívání elektronického zadávání veřejných zakázek vedlo k větší účasti zahraničních společností (22 % respondentů) a malých a středních podniků (30 % respondentů), k většímu počtu nabídek na nabídkové řízení (74 % respondentů), ke snížení nákladů na pořízení (70 % respondentů) a ke zkrácení času stráveného u každého řízení o více než 10 % (73 % účastníků). I když tyto výsledky nemusí být vzhledem k omezené velikosti vzorku plně reprezentativní, objasňují výhody, které elektronické zadávání veřejných zakázek může přinést.

Zavedením elektronického zadávání veřejných zakázek nutně vznikají počáteční náklady, avšak zkušenost ukazuje, že tyto náklady mohou být uhrazeny v relativně krátké době. Kromě toho stávající systémy prokazují, že mohou být významným prostředkem při podpoře účasti malých a středních podniků, včetně přeshraničních, protože malé a střední podniky snadněji identifikují a reagují na možnosti nabídkových řízení prostřednictvím elektronických prostředků než v tradičním listinném prostředí.

3. PŘEKONÁVÁNÍ PŘEKÁŽEK – CESTA VPŘED

Hospodářské důvody pro elektronické zadávání veřejných zakázek jsou přesvědčivé a technologie pro elektronické zadávání veřejných zakázek jsou nyní široce dostupné. Řada překážek však nadále znesnadňuje přechod směrem k plnému elektronickému zadávání veřejných zakázek v EU. Na základě reakcí na zelenou knihu EU o elektronickém zadávání veřejných zakázek z roku 2010¹⁵ byly identifikovány dva hlavní důvody pomalého zavádění jeho využívání:

1. „*Setrvačnost*“ přístupu některých zúčastněných stran. Úkolem je přesvědčit váhající kupující a dodavatele, aby změnili své návyky, přesvědčit je, že předpokládané zisky jsou dosažitelné a že investice lze získat zpět v přiměřené lhůtě.
2. *Roztříštění trhu, které může vzniknout z existence široké škály systémů, někdy technicky složitých, v rámci EU (a někdy i v rámci jediného členského státu) a které může vést ke zvýšení nákladů pro hospodářské subjekty a dodavatele.*

Výzvou tedy je přesvědčit zúčastněné strany přijímat nová elektronická řešení a zajistit, aby zavedené systémy usnadnily širší přístup na tyto cenné trhy v rámci celé EU. Výsledky hodnocení akčního plánu¹⁶ pro elektronické zadávání veřejných zakázek z roku 2010 ukazují, že jsou potřebná další opatření na podporu zavádění elektronického zadávání zakázek, protože technologie k provádění elektronického zadávání veřejných zakázek jsou připraveny k použití. Aby bylo možné tyto překážky překonat, provádí Evropská komise řadu činností, včetně legislativních i nelegislativních opatření. Tato kapitola popisuje tyto činnosti.

¹⁵ Shrnutí reakcí na zelenou knihu o rozšíření využívání elektronického zadávání veřejných zakázek v EU: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/e-procurement/synthesis_en.pdf.

¹⁶ Viz akční plán a související dokumenty včetně jeho hodnocení z roku 2010 na stránce: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/e-procurement/documents/index_en.htm.

3.1. Vytvoření účinného právního rámce

Strategie uvedená v tomto sdělení navazuje na ustanovení o elektronickém zadávání veřejných zakázek obsažená v legislativních návrzích přijatých Evropskou komisí v prosinci 2011, které by měly nahradit stávající legislativní rámec. Je založena na předpokladu, že tyto návrhy budou přijaty bez podstatných změn. To platí, aniž je dotčen výsledek legislativního postupu, který budou muset organizace zavádějící systémy elektronického zadávání zakázek vzít v úvahu.

Návrh týkající se klasického odvětví¹⁷ předpokládá postupný přechod ke stavu, kdy veškerá komunikace bude probíhat elektronicky. Tyto způsoby budou povinné pro některé fáze procesu zadávání veřejných zakázek a pro některé subjekty po uplynutí lhůty pro provedení: např. oznámení provedené elektronickými prostředky do databáze TED¹⁸ a elektronická dostupnost oznámení o veřejných zakázkách. Ústřední nákupní subjekty by měly k uvedenému datu také přejít na plně elektronické komunikační prostředky včetně elektronického podávání nabídek (elektronické podání). Všechny ostatní smluvní orgány budou povinny provádět všechny postupy zadávání zakázek pomocí elektronických komunikačních prostředků nejpozději dva roky po uplynutí stanovené lhůty, s výjimkou řádně odůvodněných okolností.

Návrh rovněž zahrnuje přehlednější ustanovení, která upravují určité elektronické postupy a nástroje, jako jsou dynamické nákupní systémy (Dynamic Purchasing Systems, DPS), elektronické dražby a elektronické katalogy. Kromě toho se dva roky po lhůtě pro provedení stane povinným zúčtovacím střediskem databáze e-CERTIS. Bude obsahovat seznam osvědčení a prohlášení, které mohou být požadovány pro uchazeče o veřejné zakázky a stanoví kritéria rovnocennosti mezi jednotlivými členskými státy. Tím bude lépe zajištěna srozumitelnost a právní jistota, zejména pokud jde o přeshraniční předložení nabídky s ohledem na osvědčení a prohlášení, které by mohly být členskými státy vyžadovány¹⁹.

Ustanovení o elektronickém zadávání veřejných zakázek v návrhu o odvětví veřejných služeb²⁰ jsou v podstatě podobné ustanovením v klasickém odvětví. Návrh o koncesích²¹ rovněž zahrnuje požadavky na elektronické komunikační prostředky a stanoví přechodné období pěti let namísto dvou. Pokud budou návrhy Komise přijaty do konce roku 2012 (ve lhůtě schválené neformálním zasedáním Evropské rady dne 30. ledna 2012), naprostá většina veřejných zakázek, na něž se vztahuje návrh, by v zásadě měla být prováděna pomocí elektronických komunikačních prostředků do poloviny roku 2016.

V neposlední řadě návrhy podpoří sdílení informací a osvědčených postupů a širší spolupráci prostřednictvím využívání systému pro výměnu informací o vnitřním trhu (IMI), bezpečné on-line aplikace, která umožní příslušným orgánům v EHP snadno a rychle komunikovat se svými protějšky v zahraničí. V budoucnosti by mohla být prozkoumána synergie mezi aplikací IMI a systémem e-CERTIS.

¹⁷ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek, KOM(2011) 896 v konečném znění.

¹⁸ TED (Tenders Electronic Daily) je online verzi „Dodatku k Úřednímu věstníku Evropské unie“ vyhrazenou pro evropské veřejné zakázky.

¹⁹ Více informací o službě e-CERTIS je k dispozici na internetových stránkách Evropa: http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/e-procurement/e-certis/index_en.htm.

²⁰ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb (KOM(2011) 895 v konečném znění)

²¹ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o udělování koncesí (KOM(2011) 897 v konečném znění)

Postupný přístup k zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek je navržen tak, aby všechny zúčastněné strany měly čas na splnění provozních úkolů a zároveň bylo zajištěno urychlení změn a plnění stejného obecného harmonogramu všemi členskými státy. Cílem je zamezit zdoluhavé koexistenci paralelních elektronických a listinných postupů, které významně zvýší náklady pro zadavatele a hospodářské subjekty. Komise vyzývá členské státy, aby co nejdříve zahájily nezbytné přípravné práce k zajištění včasného dodržování těchto ustanovení. Komise bude sledovat a zveřejňovat zprávy o pokroku v členských státech, jak je stanoveno v oddílu 3.5.

Návrhy Komise podporují interoperabilitu mezi systémy elektronického zadávání veřejných zakázek a obsahují ustanovení určená k zajištění toho, aby dodavatelé nenaráželi při předkládání nabídek do různých systémů na žádné technické překážky. Proto tyto návrhy zmocňují Komisi k přijímání aktů v přenesené pravomoci v řadě specifických oblastí tak, aby se používání specifických technických norem stalo povinným. Tyto normy by se mohly opírat o práce, které provedly příslušné normalizační orgány, a o doporučení vydaná skupinou odborníků pro elektronické zadávání veřejných zakázek (viz oddíl 3.2). Navíc v rámci Digitální agendy pro Evropu byly vyvinuty pokyny týkající se využívání norem při pořizování systémů informačních a komunikačních technologií²².

I když legislativní návrhy nenařizují zavést používání elektronických podpisů, jejich cílem je dosáhnout lepší rovnováhy mezi poskytováním pružnosti pro veřejné orgány, které mají zájem využívat tento nástroj, a zajištěním větší přeshraniční interoperability řešení elektronického podpisu. Jestliže orgány veřejné moci vyžadují použití zaručeného elektronického podpisu, jak je definován ve směrnici 1999/93/ES o elektronických podpisech, musí přijmout elektronické podpisy podporované kvalifikovaným elektronickým osvědčením uvedeným v důvěryhodném seznamu, který je obsažen v rozhodnutí Komise 2009/767/ES. Tento návrh tedy posiluje přístup vypracovaný podle směrnice o službách.

Komise v současnosti posuzuje rámec pro elektronickou identifikaci, ověřování pravosti a elektronické podpisy, aby posílila důvěru a bezpečnost a zajistila snadnost použití a interoperabilitu těchto systémů v celé EU. Legislativní návrh se očekává koncem druhého čtvrtletí roku 2012.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ

- (1) Evropský parlament a Rada by měly schválit **nový právní rámec požadující úplný přechod na elektronické zadávání veřejných zakázek**. Lhůta: přijetí do konce roku 2012.
- (2) Bude-li to nutné, Evropská komise by měla prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci **harmonizovat technické požadavky**. Lhůta: po přijetí nových směrnic.
- (3) Evropská komise navrhne **nový právní rámec pro elektronické identifikace, ověřování pravosti a elektronické podpisy**. Lhůta: do druhého čtvrtletí roku 2012.

3.2. Podpora praktických řešení založených na osvědčených postupech

Nedávné legislativní návrhy jsou nezbytnou, ale nikoliv dostatečnou podmínkou pro úspěšné provedení elektronického zadávání veřejných zakázek v EU. Kromě toho je potřebná řada nelegislativních podpůrných akcí k podpoře členských států během období přechodu k plně

²² Akce Digitální agenda Evropy „Pokyny týkající se vazby mezi normalizací v oblasti IKT a zadáváním veřejných zakázek“.

elektronickému zadávání veřejných zakázek a k podpoře řešení určitých praktických problémů, které v současné době omezují zavádění.

Informační technologie jsou nyní dostatečně vyvinuté, aby umožnily novou generaci systémů elektrického zadávání zakázek. Nové modely, které se již používají v soukromém sektoru, začínají být k dispozici veřejnoprávním kupujícím a umožňují jim zjednodušení a zefektivnění nákupního procesu, aniž by došlo k ohrožení veřejných zájmů, které takové zakázky musí splnit, například transparentnost, hospodářskou soutěž, začlenění malých a středních podniků a přeshraničních uchazečů atd.

Legislativní návrhy Komise uznávají tento potenciál a jsou založeny na zásadě zjednodušení, přičemž tato priorita by měla být zachována při zvažování praktického zavádění řešení elektrického zadávání veřejných zakázek. Taková řešení by měla usilovat o to, aby zajistila optimální rovnováhu mezi výkonem, nákladovou efektivností a přístupností, přičemž budou samozřejmě dodržovány požadavky vyplývající z právních předpisů EU. Tyto systémy by měly být navrženy tak, aby zajistily plnou účast malých a středních podniků na trhu veřejných zakázek v souladu s iniciativou „Small Business Act“ a zásadou „zelenou malým a středním podnikům“. Zvláštním cílem by mělo být zavedení co nejpřístupnější fáze elektrického podávání nabídek, odstranění překážek, které v současnosti často odrazují nováčky od provedení obtížné registrace, nebo ověřovacích postupů vyžadovaných některými platformami, přičemž v některých případech se vyžaduje použití nástrojů a komponent, které jsou k dispozici pouze v dotčené zemi.

Za účelem řešení těchto výzev zřídila Komise skupinu odborníků pro elektronické zadávání veřejných zakázek (e-TEG), jejímž úkolem je vymezit návrh pro fázi elektrického zadávání zakázek předcházející zadání zakázky, který poskytuje základ pro rozvoj vzorových řešení. Cílem je podpořit řešení, která povedou k dosažení optimální rovnováhy mezi použitelností a ostatními atributy, jako je bezpečnost. Zásadním úkolem pro skupinu e-TEG je definovat účinný model elektrického podávání nabídek, což je v současné době hlavní překážkou pro širší provádění elektrického zadávání veřejných zakázek. Probíhající práce na normě, jako jsou práce prováděné v rámci workshopu CEN BII, budou posíleny činností skupiny expertů e-TEG.

Při používání tohoto návrhu jako referenčního modelu předloží skupina e-TEG rovněž doporučení ohledně opatření, která mají být přijata orgány EU a členskými státy, aby byl zajištěn rozvoj platforem pro elektronické zadávání veřejných zakázek, které zaručují přeshraniční přístup a usnadňují využití všemi hospodářskými subjekty, zejména malými a středními podniky, zároveň však zachovávají pro členský stát možnost samostatně navrhnout řešení, která nejlépe vyhovují vnitrostátní požadavkům a mohou být začleněna do stávajících platforem.

Komise současně zahájila studii, aby stanovila referenční hodnoty stávajících postupů elektrického zadávání veřejných zakázek v Evropě. Následně bude zveřejněn seznam příkladů („zlatá kniha“) s nejlepšími prováděcími postupy založenými na přezkumu stávajících platforem elektrického zadávání veřejných zakázek podle kritérií, jako je přístupnost, snadnost použití a nákladová efektivnost. Výsledek této práce bude používán k podpoře dosahování konvergence a využívání takových správných postupů členskými státy a veřejnými orgány, které investují do infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ:

- (4) **Skupina odborníků e-TEG vydá doporučení na propagaci vzorových systémů elektronického zadávání veřejných zakázek** usnadňujících přeshraniční přístup a snadnost používání pro všechny společnosti. Lhůta: začátkem roku 2013.
- (5) Evropská komise zveřejní **zprávu o nejlepších postupech elektronického zadávání veřejných zakázek**. Evropská komise by měla tyto výsledky použít k propagaci osvědčených postupů v celé EU. Lhůta: v polovině roku 2013.

3.3. Podpora zavádění infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek

Komise podpořila zavedení přeshraničních řešení pro elektronické zadávání zakázek prostřednictvím projektu PEPPOL (Pan-European Public Procurement On-Line, celoevropské on-line zadávání veřejných zakázek)²³, pilotního projektu částečně financovaného prostřednictvím programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP). PEPPOL neposkytuje platformu elektronického zadávání veřejných zakázek, ale spíše interoperativní mosty potřebné k propojení již stávajících platforem v členských státech. Projekt bude ukončen v polovině roku 2012 a Komise má v úmyslu podpořit udržitelnost rozsahu jeho interoperabilních řešení. Dále je v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace otevřena nová výzva k předkládání návrhů na vytvoření komplexních, soudržných a opětovně využitelných základních modulů veřejných služeb prostřednictvím spojení a doplnění prací prováděných v rámci pěti současných pilotních projektů programu pro konkurenceschopnost a inovace (včetně projektu PEPPOL)²⁴.

Jako součást víceletého finančního rámce navrhla Komise zahájit program „Nástroj pro propojení Evropy“ (Connecting Europe Facility, CEF)²⁵. Jeho cílem by bylo podporovat investice v zavádění infrastruktury nezbytné pro přeshraniční poskytování veřejné služby (tj. základní digitální služby infrastruktury ve veřejném zájmu). Navrhovaný rozpočet pro tyto infrastruktury je zhruba 2 miliardy EUR a elektronické zadávání veřejných zakázek by mělo být jednou z klíčových služeb. V současnosti se odhaduje, že projekty financované v rámci programu CEF budou realizovány v letech 2014–2015.

Kromě toho bude Komise využívat strukturální fondy v rámci navrhovaného společného strategického rámce (CSF) k doplnění investic programu CEF a k podpoře využívání elektronického zadávání veřejných zakázek v rámci evropské veřejné správy.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ:

- (6) Evropská komise **podpoří udržitelnost složek programu PEPPOL** od druhé poloviny roku 2012 dále.
- (7) Evropská komise **bude financovat a podpoří rozvoj elektronického zadávání veřejných zakázek** v rámci celé Evropy prostřednictvím **nástroje pro propojení Evropy (CEF)**. Evropská komise zahájí uvedené projekty v letech 2014–2015.
- (8) Evropská komise podpoří **využívání strukturálních fondů na podporu rozvoje elektronického zadávání veřejných zakázek** v rámci Evropy, jak je uvedeno ve společném strategickém rámci na období 2014–2020.

²³ <http://www.peppol.eu/>.

²⁴ Viz http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/projects/index_en.htm.

²⁵ Program CEF byl navržen v roce 2011 jako společný nástroj pro financování transevropských sítí. Viz sdělení Komise „Balíček opatření pro růst integrované evropské infrastruktury“, KOM (2011) 676. Viz také návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří nástroj pro propojení Evropy, KOM(2011) 665.

3.4. Strategie šíření

Aby byla překonána setrvačnost ze strany některých zúčastněných stran (viz oddíl 3 výše), Komise zavede rozsáhlou strategii šíření, zaměřenou na informování zadavatelů a dodavatelů o přínosu elektronického zadávání veřejných zakázek a o tom, jakým způsobem může být plně využívána. Strategie bude vycházet z řady nástrojů, včetně:

- nástroje Europe Enterprise Network s cílem poskytnout cílené poradenství evropským malým a středním podnikům ohledně příležitostí, které pro jejich nabídky přináší elektronické zadávání veřejných zakázek v rámci EU;
- aby bylo zajištěno, že místní a regionální orgány jsou informovány o výhodách, které pro ně může přinášet elektronické zadávání veřejných zakázek, jakož i o osvědčených postupech v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek, využije Komise možností pro vytváření sítí nabízených každoročním dnem otevřených dveří – Evropského týdne regionů a měst, jakož i programy vytváření sítí (Urbact/INTERREG) a ostatní osvědčené nástroje.

Komise rovněž hodlá uspořádat výroční konferenci na vysoké úrovni o elektronickém zadávání veřejných zakázek, která umožní setkání celé škály zúčastněných stran, aby diskutovaly o nejnovějším vývoji v elektronickém zadávání veřejných zakázek. První výroční konference se bude konat v polovině roku 2012.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ:

- (9) Evropská komise zavede **rozsáhlou strategii šíření** s cílem informovat orgány veřejné správy a společnosti o možnostech a výhodách, které nabízí elektronické zadávání veřejných zakázek.
- (10) Evropská komise bude pořádat **výroční konference o elektronickém zadávání veřejných zakázek**, počínaje polovinou roku 2012.

3.5. Monitorování zavádění elektronického zadávání veřejných zakázek a přínosy

Jednou z nezbytných podmínek k tomu, aby EU a vnitrostátní tvůrci politik mohli posuzovat a řídit zavádění elektronického zadávání veřejných zakázek, je schopnost sledovat vývoj a měřit dopad změn. Tvůrci politik na místní a vnitrostátní úrovni a na úrovni EU mají společný zájem získávat spolehlivé a srovnatelné informace s cílem optimalizovat přechod z tradičních postupů na postupy elektronické. Proto je potřeba vytvořit soubor ukazatelů, které poskytnou souhrnný obraz zavádění elektronického zadávání veřejných zakázek i lepší efektivity, které toto zadávání přinese.

K vyřešení tohoto důležitého požadavku zahájila Komise studii zaměřenou na vytvoření ukazatelů pro elektronické zadávání veřejných zakázek platných v rámci celé EU. Projekt bude poskytovat aktuální informace o pokroku a stanoví koncepční základ pro budoucí systém podávání zpráv o použití a hospodářském přínosu elektronického zadávání veřejných zakázek v rámci celé EU. Toto podávání zpráv by bylo založeno na schopnosti platform elektronického zadávání veřejných zakázek vytvářet homogenní údaje-ukazatele, jakmile bude dokončen přechod na elektronické zadávání veřejných zakázek. Tyto údaje mohou být poté shromažďovány a zpracovávány na různých úrovních s cílem získat požadovanou úroveň informací o všech zakázkách v celé EU téměř v reálném čase.

Na podporu postupného pokroku s cílem úplného elektronického zadávání veřejných zakázek v rámci EU má Komise v úmyslu pozorně sledovat využívání elektronického zadávání veřejných zakázek a jeho hospodářské dopady a bude od poloviny roku 2013 zveřejňovat zprávy o elektronickém zadávání veřejných zakázek. Tato zpráva bude identifikovat pokrok, kterého bylo dosaženo, i zbývající problémy, které nebyly odstraněny, jakož i doporučení o dalších krocích, které mají být podniknuty. Bude se rovněž opírat o ukazatele rozpracované ve výše uvedené studii.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ:

- (11) Evropská komise položí základy pro elektronické **systemy sledování výdajů na zakázky** v reálném čase. Lhůta: v polovině roku 2013.
- (12) Evropská komise bude vydávat **výroční zprávu o elektronickém zadávání veřejných zakázek**. Lhůta: první zpráva v polovině roku 2013.

4. JÍT PŘÍKLADEM

Jako významný pořizovatel si je Evropská komise vědoma své vlastní odpovědnosti, aby se za vložené prostředky získala co nejlepší hodnota a aby bylo zajištěno, že její vlastní postupy jsou při zadávání veřejných zakázek efektivní a účinné. To zahrnuje využívání pákového efektu elektronického zadávání zakázek.

Digitální agenda pro Evropu²⁶ i akční plán „eGovernment“ z roku 2010²⁷ zavázaly Evropskou komisi zavést „ambiciózní akční plán e-Komise na období 2011–2015, včetně plného zavedení elektronického zadávání veřejných zakázek, strategie pro informace veřejného sektoru a politiky transparentnosti“. Komise hodlá přijmout akční plán e-Komise koncem druhého pololetí roku 2012.

Komise již provádí pilotní projekty jak ve fázi předcházející zadání, tak i ve fázi následující po zadání, například projekty elektronického zadávání veřejných zakázek²⁸ a projekty e-PRIOR²⁹. Tyto projekty budou začleněny do komplexního řešení, které by se vztahovalo na všechny fáze řetězce zadávání veřejných zakázek. Projekt e-PRIOR (zavedený v rámci programu ISA) umožnil generálnímu ředitelství pro informatiku Komise (DIGIT) od roku 2009 využívat elektronickou fakturaci, která nabízí oproti tradiční papírové fakturaci řadu výhod, jako jsou: lepší kvalita údajů; rychlejší zpracování; neexistence kódování údajů nebo skenování příloh, což vede k významnému snížení možnosti lidských chyb. Kromě toho od začátku roku 2012 se elektronická fakturace (a postupně i jiné postupy elektronického zadávání veřejných zakázek) stává závaznou pro jiná generální ředitelství Komise a evropské agentury používající rámcové smlouvy GŘ DIGIT.

Další fáze se navíc bude soustředit na poskytnutí systému pro elektronické podání – což je pravděpodobně nejnáročnější aspekt fáze předcházející zadání. Studie proveditelnosti a následné pilotní zavádění této fáze elektronického podání jsou plánovány před koncem roku 2012. Systém má být plně interoperabilní s infrastrukturou vyvíjenou v rámci projektu PEPPOL. Kromě toho programové vybavení je a bude i nadále k dispozici pro externí uživatele a vývojáře jakožto otevřený zdroj. Projekt e-PRIOR je v současné době testován

²⁶ KOM(2010) 245 ze dne 19. května 2010.

²⁷ KOM(2010) 743 ze dne 15. prosince 2010.

²⁸ <https://etendering.ted.europa.eu/>

²⁹ e-PRIOR je řešení vyvinuté v rámci Evropské komise. Byl dán k dispozici externím uživatelům jako otevřený zdroj („Open e-PRIOR“). Viz <https://joinup.ec.europa.eu/software/openeprior/description>.

nebo zvažován pro účely provedení smluvními orgány v několika zemích, jako je Řecko, Norsko a Portugalsko.

Evropská komise hodlá dokončit přechod k plně elektronickému zadávání zakázek včetně fáze předcházející zadání i fáze následující po zadání do konce června 2015 – čímž splní své závazky v rámci Digitální agendy pro Evropu a akčního plánu pro elektronickou veřejnou správu. Výbor na vysoké úrovni pro IT Evropské komise (HLCIT) se v prosinci 2011 rozhodl zahájit nezbytné přípravné práce. Evropská komise bude rovněž úzce spolupracovat s jinými orgány, subjekty a agenturami EU s cílem pomoci jim s možnou integrací řešení pro elektronické zadávání zakázek do jejich stávajících postupů zadávání veřejných zakázek.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ:

- (13) **Evropská komise zavede úplné elektronické zadávání veřejných zakázek do poloviny roku 2015** (jeden rok před termínem pro členské státy).
- (14) **Evropská komise dá svá řešení pro elektronické zadávání zakázek k dispozici** členským státům, které budují svou infrastrukturu, s cílem snížení investičních nákladů.

5. MEZINÁRODNÍ ROZMĚR ELEKTRONICKÉHO ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Současné znění dohody o vládních zakázkách (GPA) Světové obchodní organizace (WTO) obsahuje velmi omezená ustanovení týkající se elektronického zadávání veřejných zakázek a pouze předpokládá, že strany spolu budou pravidelně konzultovat vývoj v této oblasti. Nedávno dohodnuté znění GPA představuje inovativní krok, neboť uznává význam využívání a podpory využívání elektronických prostředků při zadávání zakázek, když zakázky zadávané elektronickými prostředky nyní výslovně spadají do oblasti působnosti dohody. Obecné zásady jsou stanoveny pro používání elektronických prostředků, zatímco zvláštní pravidla se vztahují mimo jiné na elektronické zveřejňování oznámení a používání elektronických dražeb. Mimo rámec těchto právních předpisů budou neformální konzultace mezi jurisdikcemi o používání systémů elektronického zadávání zakázek důležité k tomu, aby se předešlo novým překážkám, pokud jde o přeshraniční smlouvy. Společná důvěra ve vysoce kvalitní mezinárodní normy by měla usnadnit cestu k dosažení nezbytného stupně otevřenosti a interoperability.

S ohledem na rostoucí význam mezinárodní dimenze elektronického zadávání veřejných zakázek musí být zajištěna otevřenost systémů zadávání zakázek pro uchazeče ze všech jurisdikcí, zejména ze zemí, které podepsaly WTO GPA. Evropská komise se proto bude snažit zintenzívnit svou účast v příslušných mezinárodních normalizačních fórech a systematicky zahrnovat elektronické zadávání veřejných zakázek do dvoustranných jednání o regulaci s hlavními obchodními partnery.

KLÍČOVÁ OPATŘENÍ:

- (15) Evropská komise **podpoří mezinárodní regulativní dialogy** o otevřených systémech zadávání zakázek a bude aktivně **sledovat příslušnou mezinárodní normalizační činnost**.

6. ZÁVĚR

Přechod směrem k plnému elektronickému zadávání veřejných zakázek není primárně technickou ani technologickou výzvou. Je především hospodářským a politickým problémem, který nelze zvládnout bez silného odhodlání na nejvyšší politické úrovni. Komise proto vyzývá členské státy a Evropský parlament, aby daly jasný signál o svém odhodlání čelit této výzvě, zejména přijetím revidovaného legislativního balíčku o veřejných zakázkách do konce tohoto roku, aby bylo dosaženo přechodu na plně elektronické zadávání veřejných zakázek v EU do poloviny roku 2016.